

Bu günlerin sorunlarından birini yasama dokunulmazlığı oluşturuyor. Anayasanın 83.maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesini yürürlükten kaldırma amacını taşıyan tasarı ile ilgili partiler arası ön görüşmelerden, kimi siyasal partilerin beklenmedik desteklerinden sonra hazırlanan tasarı, TBMM Anayasa kuruluna sunuldu. Bundan sonra kurul üyesi milletvekillerinin kıyasıya kavgaları (yumruk, tokat, tekme atma gibi...) bütün toplum tarafından televizyonlardan seyredildi.

Yasama dokunulmazlığı, mutlak ve geçici olarak ikiye ayrılmaktadır. Bu gün kimi Anayasa hukukçuları mutlak dokunulmazlığı sorumsuzluk; geçici dokunulmazlığı ise sadece dokunulmazlık olarak adlandırmaktadır.

Anayasanın 83.maddesi, her iki dokunulmazlığı ayrı ayrı fıkralarında düzenlemektedir. Maddenin ilk fıkrasında mutlak dokunulmazlık ya da sorumsuzluk, "Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerden, ileri sürülen düşüncelerden ve bunları Meclis dışında tekrarlamaktan sorumlu tutulmama" olarak tanımlamıştır.

Tasarı ile Anayasanın 83.maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi hükmünün uygulanamayacağı belirtilmiştir. Bu hüküm şu şekildedir.; "Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; soruşturma veya soruşturma ya da kovuşturma izni vermeye yetkili mercilerden, Cumhuriyet Başsavcılıklarından ve Mahkemelerden, Adalet bakanlığına, Başbakanlığa, TBMM Başkanlığına veya Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden Kurulu karma Komisyon Başkanlığına intikal etmiş yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin dosyaları bulunan milletvekilleri hakkında, bu dosyalar bakımından, Anayasanın 83.maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi hükmü uygulanmaz.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde; Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden kurulu karma Komisyon başkanlığında, TBMM Başkanlığında, Başbakanlıkta ve Adalet Bakanlığında bulunan yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin dosyalar, gereğinin yapılması amacıyla, yetkili mercie iade edilir.

Böylece tasarı ile getirilmek istenen koşullardaki milletvekillerinin geçiş dokunulmazlıkları ortadan kaldırılmaktadır.

Bu değişikliğin önemli sonuçları olacaktır. Şöyleki;

1/Geçici dokunulmazlığın amacı olana, milletvekilinin görevini hiçbir baskı altında kalmaksızın ve siyasal iktidarın etkisinde olmaksızın kesintisizce ve özgürce yerine getirilmesi ilkesi yok edilmektedir.

2/Kimi Milletvekillerini öngören bu değişiklik, bir bölüm milletvekillerinin dokunulmazlığını kaldırıp diğerlerini kaldırmazken eşitliğe aykırı bir düzenleme getirmektedir.

3/Anayasa kurallarının genel, soyut ve nesnel olması ilkesi, sadece belirli milletvekillerinin özel, somut ve kişisel durumlarını öngörmekte, Anayasanın genel yapısına aykırı bir nitelik taşımaktadır.

4/Değişiklik ile Anayasanın 83.maddesi ikinci fıkrasının birinci cümlesinin yürürlüğe girecek geçici 20.maddesi hükmü ile, yine 83.maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları arasında tutarsızlıklar bulunmakta; maddenin son fıkrası da örtülü olarak yürürlük değerini kaybetmektedir.

5/Getirilen bu değişiklik Anayasanın 85.maddesinde yer alan anayasa mahkemesine başvurma olanağını ortadan kaldırmaktadır.

6/Tasarı ile getirilen TBMM dokunulmazlıkta yetki ve görevlerini “yetkili mercie” devretmektedir. Bu durum yasanın, yargı ve idare karşısında sınırlı ve kısıtlı olmasını sonuçlayacaktır.

İçinde yaşadığımız günlerin dev ve ağır sorunları karşısında dokunulmazlıklarla ilgilenilmesi bir siyaset güçsüzlüğü değil midir?

Dokunulmazlığın kaldırılması şeklinde temel hak müdahalesi, haklıdır veya değildir; ancak bunun bir makam/mahkeme önünde tartışılmasına imkan tanınmaması, söz konusu müdahalenin haklılığından bağımsız olarak ayrıca bir temel hak ihlalidir. Haftaya kaldığımız yerden devam edeceğiz kalın sağlıcakla...!